U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce **M. R.**, zastoupeného advokátem JUDr. Milošem Červinkou, AK Haštalská 27, 110 00 Praha 1 – Staré Město, proti žalovanému **Ministerstvu dopravy a spojů**, nábř. L. Svobody 12, 110 15 Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 13. 6. 2000, č. j. 18108/2000 – RK(030),

t a k t o :

Žaloba se odmítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek 1000 Kč. Částka 1000 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Vrchnímu soudu v Praze dne 15. 8. 2000 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí ministra dopravy a spojů ze dne 13. 6. 2000, kterým byl zamítnut rozklad žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí odboru pozemních komunikací Ministerstva dopravy a spojů ze dne 10. 8. 1999, č. j. 26 160/99 – 120, kterým bylo podle § 17 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, zřízeno věcné břemeno užívání na pozemku p. č. 227/1 v k. ú. P. pro výkon vlastnického práva ke stavbě dálnice D. Z. – Ú. zapsaném na LV č. 136 pro obec a k. ú. P., vymezen obsah věcného břemene, jímž je povinnost strpět na pozemku stavbu dálnice, rozhodnuto o jednorázové náhradě za zřízení věcného břemene, o zajištění závazku, pro který bylo na předmětném pozemku zřízeno zástavní právo a byla zamítnuta žalobcova námitka, aby řízení bylo přerušeno. Žalobce je spoluvlastníkem ideální ½ pozemku, na němž bylo tímto rozhodnutím věcné břemeno zřízeno. Žalobcovy námitky směřovaly proti výroku správního orgánu o zamítnutí jeho námitky na přerušení řízení, argumentoval tím, že ještě před účinností zákona č. 13/1997 Sb. podal u Okresního soudu pro Prahu – východ žalobu, kterou se domáhal odstranění nepovolené stavby na pozemku a uvedení pozemku do původního stavu; probíhajícím soudním řízením žalobce zpochybnil oprávnění správních orgánů za takové situace řízení o zřízení věcného břemene zahájit a v něm rozhodnout. Žalobce v žalobě rovněž zpochybňuje, že v předmětné věci byly splněny podmínky pro zřízení věcného břemene, neboť vlastník stavby, jímž je Ředitelství silnic a dálnic ČR (a k jehož žádosti bylo řízení o zřízení věcného břemene zahájeno a věcné břemeno zřízeno), v rozporu se zákonem neučinil žalobci nabídku na odkoupení dotčeného pozemku za obecnou tržní cenu, která je v místě a čase obvyklá.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě poukázal na to, že návrh na zřízení věcného břemene podalo Ředitelství silnic a dálnic, protože se nepodařilo s vlastníky dohodnout na majetkoprávním vypořádání. Žalovaný poukázal na to, že v době, kdy žalobce podal u Okresního soudu pro Prahu východ žalobu podle § 126 občanského zákoníku (vedenou pod sp. zn. 5C 59/97), jediným, kdo mohl upravit právní poměry mezi vlastníkem stavby dálnice a vlastníkem pozemku, byl soud a ten mohl i podle § 135c občanského zákoníku rozhodnout

o zřízení věcného břemene za náhradu, pokud by odstranění stavby dálnice neshledal účelným, protože přikázání stavby dálnice do vlastnictví vlastníků pozemků nepřichází do úvahy. Zároveň však žalovaný namítá, že stavebník byl oprávněn stavbu zřídit podle předpisů správního práva, stavba byla řádně povolena a podle žalovaného se tak nelze ztotožnit s tím, že by šlo o stavbu nepovolenou a z hlediska občanskoprávních námitek nemůže jít ani o stavbu neoprávněnou. Žalovaný poukázal na to, že dne 1. 4. 1997 nabyl účinnosti zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, který umožňuje speciálnímu stavebnímu úřadu upravit právní poměry mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby; tak se i v předmětné věci stalo napadeným rozhodnutím o zřízení věcného břemene podle § 17 odst. 3 uvedeného zákona. Žalovaný podrobnou argumentací dokládá správnost svého rozhodnutí a pokud jde o žalobcovu námitku na přerušení správního řízení do doby rozhodnutí soudu o jím podané žalobě uvádí, že naopak to byl Okresní soud pro Prahu – východ, který svým usnesením ze dne 29. 11. 1999, č. j. 5C 59/97 – 53 řízení přerušil s tím, že právní poměry mezi vlastníkem stavby dálnice a vlastníkem pozemku nemusí uspořádat soud, ale mohou být uspořádány i speciálním stavebním úřadem podle zákona č. 13/1997 Sb.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), z Vrchního soudu v Praze. Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy dokončí řízení zahájená před těmito soudy. Podle § 130 s. ř. s. se neskončená řízení podle části páté hlavy druhé o. s. ř. účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. (řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu). To se však netýká věcí, o nichž má od 1. 1. 2003 jednat a rozhodovat soud v občanském soudním řízení; v takových případech postupuje Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 68 písm. b) s. ř. s.

Daná věc je věcí, v níž správní orgány rozhodovaly k návrhu vlastníka dálnice o zřízení věcného břemene podle § 17 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb. Jde tedy o věc, kterou je třeba považovat za věc spadající do práva soukromého, neboť je zde rozhodováno správními orgány o věcném břemeni, které je jedním z věcných práv k cizím věcem upravených občanským zákoníkem v části druhé hlavě třetí.

Věcná práva jsou evidentně právem soukromým a soukromé právo vyžaduje vyšší stupeň soudní ochrany, než jaký mu byl poskytován ve správním soudnictví do 31. 12. 2002. Proto zákonodárce stanovil v § 68 písm. b) s. ř. s., že žaloba ve správním soudnictví je nepřípustná, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu. Počínaje 1. 1. 2003 takové věci budou na základě podané žaloby projednávat a rozhodovat soudy v občanském soudním řízení podle nové části páté občanského soudního řádu (ve znění zákona č. 151/2002 Sb.) Tato nová právní úprava poskytne soukromým právům větší ochranu, neboť soud nebude pouze provádět přezkum správního rozhodnutí s možností v případě zjištěné nezákonnosti pouze takové rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k novému projednání, ale je povolán k tomu, aby v případě, kdy dospěje k závěru že o věci mělo být rozhodnuto jinak než rozhodl správní orgán, sám o věci rozhodl a nahradil tak rozhodnutí správního orgánu.

Nejvyšší správní soud proto podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s. žalobu odmítl, neboť žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. Tímto rozhodnutím bylo řízení ve správním soudnictví skončeno a soud v rámci poučení žalobce poučuje o následcích tohoto

odmítnutí a o možnosti domáhat se novou žalobou rozhodnutí v občanském soudním řízení, v němž mu bude náležet větší ochrana jeho soukromých práv.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

Výrok o vrácení žalobcem zaplaceného soudního poplatku se opírá o analogické použití § 10 odst. 3 a 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Jestliže totiž zákon zakládá právo na vrácení soudního poplatku v případech, kdy řízení bylo zastaveno před prvním jednáním, popřípadě v případech, kdy lze v řízení rozhodnout bez nařízení jednání do doby vydání rozhodnutí ve věci samé, tím spíše musí být poplatek vrácen tehdy, když návrh není vůbec způsobilý projednání ve správním soudnictví a soud takový návrh odmítá podle § 46 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné. Žalobce může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat v této věci žalobu podle části páté občanského soudního řádu k příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu; podá-li žalobce v této lhůtě žalobu u příslušného soudu, platí, že řízení o ní je zahájeno dnem, kdy Vrchnímu soudu v Praze došla žaloba tímto rozhodnutím odmítnutá.

V Brně dne 27. 2. 2003

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu